

Vrací půvab starým hučkám

Restaurátorka Zuzana Červenková prodlužuje život šatům, kloboukům, praporům či uniformám, které prožrali moli a poničil čas

NÁCHOD Restaurátorů historických maleb, nábytku a staveb jsou v republice stovky a s jejich prací se můžeme setkat skoro na každém zámku či v muzeu. Ale restaurátory historických šatů a předmětů, které mají něco společného s látkami, by v republice spočítal na prstech jedné ruky.

Patří mezi ně i Zuzana Červenková, která žije v malé obci na Náchodsku. Vrací krásu šatům příslušníků královských rodů i starým lidovým krojům. Obnovuje klobouky, roucha biskupů i livreje kočích a sluhů. Spravuje i prapory různých cechů.

Trojrohé a dvourohé klobouky Harrachů i Metternichů

V současnosti se Červenková topí v záplavě starých klobouků, které restauruje pro novojičínské muzeum klobouků. Jejima rukama do konce letošního roku postupně projde na třicet klobouků, které od 19. do začátku 20. století nosili kočí a sluhové slavných knížecích rodů Harrachů, Valdštejnů či Metternichů.

„S novojičínským muzeem spolupracuji dlouhodobě. V roce 2004 jsem dělala například kolekci dámských klobouků. Ovšem teď se všude šetří, takže nevím, jestli spolupráce bude pokračovat. Je totiž hodně závislá na grantech, které muzeum spolu s příslušným krajským úřadem na restaurování starých klobouků získávají,“ říká Červenková.

Restaurování látek je často složité. Šaty bývají prožrané moly, rozpadlé či roztrhané. Dílo zkázy dokonají plísňe, nánosy špíny a prachu.

A přesto: když takové šaty, uniformy, čepce nebo prapory, opouští dílnu Zuzany Červenkové, doslova září novotou. Laik by nevěřil, že vznikly před sto, někdy i několika sty lety.

Kostýmy ze seriálu F. L. Věk i po Emě Destinové

Červenková třeba letos čistila kostýmy, v nichž Radoslav Brzobohatý, Jan Pivec nebo Antonie Hegerlíková ztvárňovali hlavní role v televizním seriálu F. L. Věk. Kostýmy tvoří novou expozici v muzeu v Dobrušce v rodném domě F. L. Heka, jenž byl Věkovým předobrazem.

Nosily se před staletími V ateliéru má teď Zuzana Červenková plno starých klobouků, které restauruje pro novojičínské muzeum.

Foto: Ondřej Littera, MF DNES

Proslula restaurováním kostýmu Emě Destinové, v němž slavná pěvkyně vystupovala v Národním divadle ve Smetanově opeře Dalibor.

Opravovala i slunečník z Lito-myšle, který nosila Magdalena Dobromila Rettigová. A nedávno čistila historické svatební šaty pro výstavu v Ústí nad Orlicí. „Je zajímavé, že do konce 19. století bývaly svatební šaty tmavé, nikoliv bílé. Protože je pak ženy nosily třeba na plesy. Nskončily jako naše navždy ve skříní,“ komentuje restaurátorka.

Restaurátorka sbírá staré slunečníky

K zálibám Zuzany Červenkové patří sbírání starých slunečníků. Jsou prý na tom často jako pověstná kovářova kobyla, protože restaurátorka má stále hodně práce. Proto mnohé zůstávají dlouho dřevě a potrhane. Přesto si je Červenková často zálibně roztočí za hlavou.

Zato restaurování některých praporů, třeba pro německé zákazník-

ky, ji prý moc nebaví. „Je jich spousta a zvláště Němci mají prapor snad na všechno. Někdy nemá příliš velkou hodnotu, zrovna teď tady mám jeden, který není ani z části původní. Tak jsem jim navrhla, aby si raději poříдили nový, než aby platili stejné peníze za opravu toho starého,“ líčí restaurátorka.

Co je na restaurování oděvu a látek nejsložitější? „Hodně práce dá třeba restaurování peří na kloboucích z osmnáctého století. To musíte každé peříčko čistit po jednom štětečkem, pak studenou vodou, studeným vzduchem. Je to hrozná piplačka,“ říká Červenková a ukazuje poničený třírohý klobouk s vyplechaným peřím ptáka, kterého

někdo ulovil v 18. století.

S hrůzou vzpomíná na práci, kdy na šatech z dvacátých let minulého století čistila i takzvané penízky. „Většinou bývají z kovu a čistím je mokrou cestou. Jenomže tyhle začaly bobtnat. Byly z nějaké želatiny. Byl to horor. Přitom nikde v literatuře jsem se nedočetla, že by se našivací penízky vyráběly z želatiny,“ vzpomíná Červenková, která restauruje šaty už třicet let, přitom začínala jako krajčářka ve Vambereckém kraje.

Pracovala už také mezi kostrami v hrobce

Jako raritu dává k dobru nedávnou práci v hrobce v Golčově Jeníkově. V tamní Loretánské kapli se poprvé od roku 1657 otevírala hrobka manželů Golčových.

„Dělal se tam archeologický výzkum a část textilií i některé předměty se braly na výstavu. Textil se musel brát pinzetou a po lešení vytažovat ven, a to tak, aby se nepohnulo s kosterními pozůstatky,“ líčí restaurátorka. **Petr Broulík**

Po 65 letech opět jezdí vlak z Harrachova do Polska

SKLÁŘSKÁ POREBA (hs, ČTK) Po 65 letech začne dnes pravidelná železniční doprava mezi polskou Sklářskou Porebou a českým Harrachovem a Kořenovem. První vlak z Harrachova vyjede v 9.02, poslední v 19.35 hodin.

Na této trati se doprava zastavila na podzim 1945. V té době to byla jedna z nejmodernějších tratí v republice. Zatímco na českém území z Tanvaldu do Kořenova zajišťovaly dopravu ozubnicové lokomotivy, kvůli nim byla trať z roku 1902 před několika lety prohlášena technickou památkou, dál do Polska byla trasa elektrifikovaná. Dnes už to ale připomíná jen stožár v kořenovském muzeu. O obnovu trati usilovali starostové na obou stranách hranice od roku 1991. Slibují si od ní zlepšení přeshraničních kontaktů a rozvoj turistiky.

Podle drážního specialisty Jindřicha Berounského měl být provoz zahájen již 14. srpna, ale Správa železniční dopravní cesty požádala o čtrnáctidenní odložení provozu. Do Tanvaldu se údajně nepodařilo zajistit dva nové výpravčí.

„Do konce měsíce bude na této trati jezdit pět párů vlaků, od 1. září pouze čtyři, dva z nich ale jako přímé spoje do Jelení Hory,“ uvedl tiskový mluvčí Libereckého kraje Jiří Langer.

DNES hradecký

Adresa
ul. Karla IV. 468/18
500 02 Hradec Králové 2

Regionální redakce
vedoucí: Vladimír Bilek
tel.: 498 515 111, fax: 498 515 222
Rokytnice v Orlických horách
tel.: 225 066 231, fax: 225 066 231
mobil: 602 618 995
Jičín, tel./fax: 493 532 975
mobil: 602 618 998
✉ redhk@mf.dnes.cz

Regionální distribuce
vedoucí: Kateřina Řeháková
tel.: 498 515 410, fax: 498 515 444
✉ distribucehk@mafra.cz
Inspektor prodejní sítě
Pavla Přebilová, mobil: 602 191 206
✉ inspektorhk@mafra.cz

Regionální inzerce
vedoucí: Jiří Tesář
tel.: 498 515 311, fax: 498 515 666
✉ inzercehk@mafra.cz

E-mail: podle vzoru jmeno.prijmeni@redhnes.cz, @mafra.cz

PŘEDPLATNÉ 225 555 522